

instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)
Judecător: A. Miron
instanța de apel: Curtea de apel Chișinău
Judecători: N. Vascan, Vl. Clima, E. Palanciuc

DECIZIE

28 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecător
Judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Iuliana Oprea

examinând recursul declarat de Veaceslav Lungu și avocatul său Alexandru Stanțieru

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Artcasa-Cons” împotriva lui Veaceslav Lungu cu privire la încasarea datoriei, venitului ratat, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 6 decembrie 2017, prin care s-a respins cererea lui Veaceslav Lungu privind repunerea în termen a apelului și s-a restituit cererea de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 16 septembrie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Artcasa-Cons” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Veaceslav Lungu cu privire la încasarea datoriei, venitului ratat, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că conform contractului f/n din 1 noiembrie 2013, Societatea cu Răspundere Limitată „Artcasa-Cons” s-a obligat să livreze beton marca M-250, să acorde servicii de transport și pompare lui Veaceslav Lungu, iar ultimul s-a obligat să achite pentru marfa livrată și serviciile prestate.

Solicită Societatea cu Răspundere Limitată „Artcasa-Cons” încasarea din contul lui Veaceslav Lungu în beneficiul său a datoriei în sumă de 62 830,80 lei, venitului ratat în mărime de 6283 lei, dobânda de întârziere în sumă de 26 672,08 lei și taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 2874 lei.

Prin hotărîrea Judecătorei Chişinău (sediul Rîşcani) din 26 aprilie 2017, s-a admis parţial acţiunea, s-a încasat din contul lui Veaceslav Lungu în beneficiul Societăţii cu Răspundere Limitată „Artcasa-Cons” datoria în sumă de 62 830,80 lei, dobînda de întârziere în mărime de 26 672,08 lei, taxa de stat achitată la depunerea acţiunii în sumă de 2874 lei şi cheltuielile privind citarea publică a pîrîtului în sumă de 118 lei, în total 92 494,88 lei (f.d. 50-52).

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 6 decembrie 2017, s-a respins cererea apelantului Veaceslav Lungu privind repunerea în termenul de declarare a apelului şi s-a restituit cererea de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 31 ianuarie 2018, Veaceslav Lungu şi avocatul său Alexandru Stanţieru au depus recurs împotriva încheierii Curţii de Apel Chişinău din 6 decembrie 2017, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii cu emiterea unei noi decizii sub formă de încheiere privind repunerea în termenul de declarare a apelului cu restituirea cauzei în instanţa de apel pentru examinarea cererii de apel.

În motivarea recursului, Veaceslav Lungu şi avocatul său Alexandru Stanţieru au invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerînd-o neîntemeiată şi pasibilă casării.

Recurentul a susţinut că nu a participat la examinarea cauzei în instanţa de fond, nu a fost citat la adresa sa de domiciliul şi nu a recepţionat hotărîrea adoptată de prima instanţă.

Consideră recurentul eronată concluzia instanţei de apel că nu există temei de repunere în termen a cererii de apel. Astfel menţionează că instanţa de apel i-a încălcat dreptul privind accesul la justiţie.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, prin prisma dispoziţiei citate, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie consideră recursul declarat de Veaceslav Lungu şi avocatul său Alexandru Stanţieru în termen din următoarele motive.

În procedura de filtru, instanţa de recurs a reţinut că conform materialelor cauzei instanţa de apel a pronunţat doar dispozitivul încheierii (f.d. 63). Încheierea motivată a instanţei de apel din 6 decembrie 2017 a fost expediată în adresa părţilor la 25 ianuarie 2018 (f. d. 70), însă conform recursului declarat, recurentul indică că a recepţionat copia încheierii instanţei de apel la 16 ianuarie 2018. Completul reţine că la materialele cauzei nu există dovada recepţionării efective a acesteia de către participanţii la proces. În lipsa unor înscrisuri pertinente, instanţa de recurs nu a putut stabili cu precizie momentul, când a fost comunicată încheierea motivată a instanţei de apel.

Astfel, în atare situație și pentru a nu admite o ingerință disproporțională în dreptul de acces liber la justiție, instanța de recurs consideră că recursul declarat de Veaceslav Lungu și avocatul său Alexandru Stanțieru este depus în termenul prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este neîntemeiat și urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de apel Chișinău, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 9 al. (1) Cod de procedură civilă, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sunt stabilite de prezentul cod și de alte legi.

Astfel, materialele cauzei atestă că, la 16 septembrie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Artcasa-Cons” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Veaceslav Lungu cu privire la încasarea datoriei, venitului ratat, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, prima instanță prin hotărârea din 26 aprilie 2017 a admis parțial acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Artcasa-Cons”, a încasat din contul lui Veaceslav Lungu în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Artcasa-Cons” datoria în sumă de 62 830,80 lei, dobânda de întârziere în mărime de 26 672,08 lei, taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 2874 lei și cheltuielile privind citarea publică a pârâtului în sumă de 118 lei, în total 92 494,88 lei (f.d. 50-52).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 31 iulie 2017, Veaceslav Lungu și avocatul său Alexandru Stanțieru au depus cerere de apel nemotivată și au solicitat repunerea în termen a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu remiterea pricinii la rejudecare în instanța de fond (f.d. 69).

Urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 6 decembrie 2017, s-a respins cererea apelantului Veaceslav Lungu și avocatului său Alexandru Stanțieru privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal.

Instanța de recurs reține că sunt justificate concluziile instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Veaceslav Lungu în afara termenului legal și refuzul repunerii în termen a apelului.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, norma citată prevede expres momentul începerii curgerii termenului de declarare a apelului – data pronunțării dispozitivului hotărârii.

La caz, data limită de depunere a apelului a fost 26 mai 2017, însă cererea de apel a fost depusă abia la 31 iulie 2017, adică peste termenul de 30 zile, prevăzut de art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, cu solicitarea de repunere în termen, însă fără a anexa probe ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură în termen.

Concomitent, art. 110 al Cod de procedură civilă, statuează că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 362 alin. (3) al Codului de procedură civilă, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Articolul 116 alin. (1) Cod de procedură civilă stipulează că, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probe ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie depuse documentele respective etc).

Colegiul reține că în cererea de apel depusă împotriva hotărârii primei instanțe, Veaceslav Lungu și avocatul său Alexandru Stanțieru au solicitat repunerea în termen de declarare a apelului, invocând că a luat cunoștință de hotărârea contestată la 29 iunie 2017 în cadrul procedurii de executare, însă până la depunerea apelului nu a primit hotărârea motivată a instanței de fond.

În contextul dat, Colegiul notează că din materialele dosarului rezultă că pârâtul Veaceslav Lungu, la examinarea cauzei în prima instanță, a fost citat pentru

ședința de judecată din 25 ianuarie 2017, pe adresa str. Bogdan Petriceico Hașdeu 5 ap. 14 mun. Chișinău (f.d. 26, 36).

Astfel înștiințarea expediată în adresa lui Veaceslav Lungu, prin intermediul oficiului poștal, a fost remisă instanței de judecată cu mențiunea „casă demolată” (f.d. 27).

Luînd în considerație acest fapt, la 25 ianuarie 2017, prima instanță a expediat în adresa Misterului Dezvoltării Tehnologiei Informaționale și Comunicațiilor demers, prin care a solicitat informații privind domiciliul lui Veaceslav Lungu (f.d. 33).

Conform răspunsului Misterului Dezvoltării Tehnologiei Informaționale și Comunicațiilor, Departamentul acte de identitate nr. 4132 din 14 februarie 2017, s-a stabilit că Veaceslav Lungu are domiciliul pe XXXX (f.d. 39).

În consecință, Colegiul remarcă că remiterea înștiințărilor nereclamate de către pârâtul Veaceslav Lungu, a dus la înștiințarea publică a acestuia pentru ședința de judecată din 26 aprilie 2017, în conformitate cu prevederile art. 108 Cod de procedură civilă (f.d. 41).

În atare circumstanțe, Colegiul conchide că nu poate fi invocată neînștiințarea recurentului despre examinarea cauzei în prima instanță, or instanța de fond a înștiințat recurentul la adresa XXXX indicată de ultimul în cererea de apel depusă (f.d. 69).

La caz, Colegiul menționează că actele procesuale au fost expediate în conformitate cu legislația în vigoare la adresa cunoscută, precum și indicată de către recurent în cererea de apel depusă, or, ultimul nu a prezentat instanței probe, care ar confirma schimbarea domiciliului și nu a specificat că locuiește la o altă adresă decât cea la care a fost înștiințat.

Astfel, Colegiul consideră irelevant argumentul recurentului Veaceslav Lungu precum că nu a fost înștiințat despre desfășurarea procesului, în condițiile când în cererea de apel personal recurentul a indicat adresa: XXXX (f.d. 69).

Acest fapt demonstrează suplimentar realizarea de către instanța de fond a obligației privind citarea legală a recurentului pentru ședințele de judecată.

Pe cale de consecință, instanța de recurs menționează că, la depunerea cererii de apel Veaceslav Lungu și avocatul său Alexandru Stanțieru au solicitat repunerea în termen, însă nu au invocat careva motive, iar la materialele dosarului nu sunt anexate probe, ce ar dovedi imposibilitatea acestora de a îndeplini actul de procedură în termen. Or, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Totodată Colegiul consideră neîntemeiat argumentul recurentului că a cunoscut despre hotărîrea primei instanțe la 29 iunie 2017, or potrivit încheierii executorului judecătoresc de primire spre executare și de intentare a procedurii de executare din 13 iunie 2017 și încheierii privind asigurarea executării documentului executoriu din 13 iunie 2017 se confirmă faptul că recurentul a recepționat copia încheierii și a cunoscut despre hotărîrea primei instanțe la 27 iunie 2017 (59-60).

Prin urmare este evident faptul că luînd cunoștință cu hotărîrea primei instanțe și depunînd cererea de apel la 31 iulie 2017, adică în afara termenului legal, recurentul a demonstrat suplimentar o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională. Or ultimul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță. Contrar celor menționate, apelantul nu a dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen.

În consecință, Colegiul reiterează că instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea lui Veaceslav Lungu privind repunerea în termenul de declarare a apelului și restituirea cererii de apel ca fiind depus în afara termenului legal.

Soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, în condițiile când părțile au obligația de a-și exercita drepturile procedurale cu bună credință și în termen. Or, în conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rînd a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Prin urmare, Colegiul consideră că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de apelant/recurent a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Din considerentele enunțate și avînd în vedere faptul că încheierea privind respingerea cererii lui Veaceslav Lungu de repunere în termenul de declarare a apelului și restituirea cererii de apel ca fiind depusă cu încălcarea termenului legal, este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, iar argumentele invocate de către recurent nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Veaceslav Lungu și avocatul său Alexandru Stanțieru, cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 6 decembrie 2017.

În conformitate cu art. 428, art. 427 lit. a) din Codul de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Veaceslav Lungu și avocatul său Alexandru Stanțieru.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 6 decembrie 2017, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Artcasa-Cons” împotriva lui Veaceslav Lungu cu privire la încasarea datoriei, venitului ratat, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Iuliana Oprea